

EL TERME MUNICIPAL DE LA POBLA DE MONTORNÈS. NOTES PER A UN ESTUDI TOPONÍMIC

Jordi Morant i Clanxet

Ens ha semblat adient escriure les presents línies, intentant d'oferir alguna clarícia històrica de com es produïren els topònims que encara avui, molts ens són coneguts. Un aspecte toponímic i geogràfic del Camp de Tarragona important és el terme de La Pobla de Montornès va tenir molta importància a l'alta Edat Mitjana, quan l'esplendor feudal construï el castell, bastit al cim de l'antic Puigperdiguers, formà senyoriu, amb el deu territori.

Fem-ne breu memòria. El 23 de juliol del 1066 el comte Ramon Berenguer I dóna a Ramon de Transunyer i a Rotlanda les terres del Puigperdiguers, amb l'obligació de construir un castell.

La fortalesa, origen del poble, acaba, segons documents, el 2 de desembre del 1099, passant a Ramon de Rajadell, encara que Fort i Cogul creu que possiblement el construï el seu germà Berenguer de Rajadell. *“En ell havien estat establertes dues castlanies, l'una anomenada de Pere de Torcenc que estava subjectada a Ramon de la Torre, i l'altra anomenada precisament de Ramon de la Torre, subjecta a l'esmentat Berenguer de Rajadell. Però el monestir (Santes Creus) al mateix temps que comprà els castells comprà les castlanies. Durant molts anys Montornès es conreà com una granja del monestir”*.

En aquell període hi hagué, sembla, vàries vendes, doncs el 19 de setembre de 1173 Arnau d'Esplugues i altres de la família vengueren a Santes Creus les terres que tenien al terme del castell. Per altra part, descendents dels primers, Ponç de Rajadell, vengueren el 4 de desembre del mateix 1173, part de les seves finques a l'abat del monestir Pere de Puigvert, i un sobrant al baró de la Torre, amb data del 16 de desembre següent.

Seguint els cartularis, resulta de Pere d'Escorcenc, dies després (21 de desembre), ven a Santes Creus el **Castell de Montornès** que tenia en feu per Ramon de la Torre, fins que el 23 de juliol de 1178 l'Orde del Cister del citat monestir, adquirí al baró de la Torre la partida de Bellach, tocant al Puigperdiguers, que passà al domini de Santes Creus.

Anteriorment a aquesta data, el 8 de maig del 1174, Ramona, vídua de Pere de la Gornal, concorda amb el monestir i li cedeix els drets que tenia al **Castell de Montornès**.

L'historiador de La Selva del Camp, Fort i Cogul, encara els comenta: *"El 7 de març de 1179 Berenguer de Claramunt defineix a favor de Santes Creus drets a Rubials i a tota la vall que va des de les muntanyes sobre Rubials segons els aiguavessos corren des de la creu de Montornès. El 10 d'abril de 1186 Guillem de la Gornal i la seva muller Ermesenda confirmen a Santes Creus els drets de tenien al Castell de Montornès."*

Tots aquests antecedents i altres que podríem aportar, confirmen, al marge de les vicissituds de la desapareguda fortalesa i el desenvolupament del poble, el poder que l'històric cenobi exercí sobre aquestes terres i comarca. Tornant, però, als inicis de la vida comunitària pública, recordem que Font i Rius també en fa ampli comentari i referint-se al poblat de Bellach, després La Pobla, ens diu: *"Su construcción, sin embargo, no se emprendió hasta mediados del siglo XIII. La iniciativa partió del capítulo general celebrado en Santes Creus en abril de 1255, bajo la presidencia de Radulfo, abad de la Gran Selva, en el que se autorizó al abad de aquell cenobio, Berenguer Aymerich, para edificar casas y dar habitación a un grupo de colonos en el referido parage. La colonización de este propósito tuvo lugar años mas tarde en 1259, mediante carta de población..."*

En aquest any, l'infant Pere, com a governador de Catalunya, donà als nostres pobladors, servidors de Santes Creus, guiatge per a circular lliurement per les vegueries de Vilafranca, Tarragona, Cervera i Montblanc (Vegeu l'obra citada de Morera. Vol. II pàg. 92).

L'antic monestir era senyor del castell i de les torres de La Pobla presidides per la primitiva esglesiolà romànica de Montornès. Sovint en els vells documents observem que les visites del Consell municipal de Santes Creus, ens donen constància de la vida comunitària, o per tractar de l'administració de les propietats, arrendaments del bestiar i de la consumició de productes de la terra. Per això foren coneguts pels monjos del Cistell.

A partir de 1229 la població adquireix personalitat jurídica pròpia, els 17 pagesos amb llurs famílies, creiem no serien poques les disposicions plantejades per ells, no tant sols en l'aspecte religiós, on intervenia el prelat, l'arquebisbe de Tarragona, sinó que també ho feia amb delimitacions de propietats, feus, concessions i vies de comunicació.

Després hem de raure a *Els castells catalans* de l'historiador Pere Català i Roca al seu apartat "Castell de Montornès", que diu: *"Guillem, de Gornal i la seva germana Ermesendis reconegueren, l'abril del 1186, que llur pare, encara vivent, havia traspassat al monestir (Santes Creus) el castell de Montornès, "Castro vestre de Monte Tornesio". En cas que Guillem volgués professar monjo, l'acolliria el cenobi."*

“Pràcticament ací podem cloure l’etapa de les vicissituds castelleres d’aquest Montornès que cal no confondre amb els castells homònims. El monestir de Santes Creus anà perllongant els drets en el paratge, i així, en temps de l’abat (sant) Bernat Calvó, Arnau de Tamarit i Bertran Levit (“Savit”) cediren els respectius drets sobre la Pobra de Montornès a Santes Creus, el març del 122, i el mateix feren Guillem de Montoliu, el juliol del 1232, a Ponç de Banyeres el desembre d’igual any”. L’il·lustre investigador amb qui ens uneix una forta amistat, ja ens parlà fa molts anys que tant Montornès, Altafulla com les poblacions comarcanes nostres, tenen molta més història, havent moltes llacunes tant en els ordres, social, democràtic, espiritual, polític, com la pèrdua d’arxius i les guerres, que ens són totalment desconeguts, i acostumen a ser fets puntuals. El savi historiadore vallenc, resident a Barcelona, sobre aquell fet de Montornès, ho extreu d’Eduard Junyent, “Diplomatari de Sant Bernat Calvó”, Reus 1975.

Continuem.

“Segons el fogatge del 1365-1370, el “Castell de Muntornès”, que és de l’abat de Santes Creus, comptava 37 focs. Montornès prosseguí en poder de Santes Creus, com ho denota que el 12 de desembre del 1414 el rei Ferran “el d’Antequera” absolgués el cavaller Juan de Requesens de l’acusació d’haver molestat uns caçadors de perdius a Montornès. Lloc de abat de Santes Creus. La Pobra de Montornès, dins la vegueria de Vilafranca del Penedés, s’allista entre els pobles que són del abat de Santes creus.”

Els anys no passaren en va, i el 1835 la desamortització de Mendizàbal provocà l’abandonament del monestir gòtic de Santes Creus. Part de la senyoria passà a mans del noble Antoni de Martí i Franquès, i cal Rovira es quedava una altra part.

SENYALITZACIÓ DE LES CARRERADES I CAMINS DEL TERME

En el nostre arxiu s’hi troba un document important pels noms de lloc i geogràfics aplegats l’any 1718, ens dóna una àmplia referència dels principals camins públics del terme, i on eren fites. Transcrivim:

“La Satma Trinitat, Maria nos sian llum i guia. Amen.

Dimecres que estan als trenta dias de març any de la Nativitat del Senyor de mil set cents divuit, Los Srs. Magnífics, Joan Rovira, Sebastià Martorell, Andreu Rovira, jurats lo present any de mil set cents divuit per la Universitat del present Lloc i terme de La Pobra Montornès Arquebisbat de Tarragona, i en dit nom, els proboms de la present Universitat mitjançant lo juntament per ells prestat a nostre Sr. Déu Jesucrist, i als seus catre sagrats Evangelis en ma poder del Honorable Joseph Rovira, Batlle del present Lloc i Terme en ordre de

llur ofici, fan relació en la present Cort, com per opoirar las qüestions i concordias se originaren entre los naturals i habitants del present Lloch y Terme, terratiments, respecte de no trobar-se fitadas las carreradas i camins corribles del present Terme, i en presència, i assistència de Fra Fèlix Torelló Batlle General del Reial Monestir de Nostra Senyora de Santes Creus, han plantadas fitas en dits Camins i Carreradas, per lo be util, i comú ab lo mode i forma. següents:

(Hem exclòs bona part de persones, terres i localitzacions complementàries, anotant, així si, tots els noms de lloc i de toponímia local. Citem totalment els tres apartats primers i sempre el darrer.)

Carrearada que va del present Lloch a Mar.

Constan 15 fitas en la senyalització del camí.

Primerament al eixir del lloc, i antant al Torrent ham plantadas dues fitas, la una entre las terras de Paula Palma, y Pere Joan Viscamps, y l'altra entre la dita carrerada y las terras de Joan Baldrich.

Segonament ham plantat altras duas fitas, una entre las terras de Pere Joan Viscamps y Sabastià Martorell, y l'altra entre dita carrerada a la peça de terra de Sabastià Martorell y la del citat Viscams.

Tercerament hem plantat una fita entre las peças de terra de Sabastià Martorell, y el Benefici de la Capella que es a la part del Torrent, a la part de sol ponent entre las peças de terra de Sabastià Martorell, i Rafel Miracle se ha trobat una fita vella, que serveix de carrerada y partió, entran dita carrerada ab terras de la sort de la Capella, no perjudicant las confrontacions el Capbreu pel que toca als citats Miracle y Benefici.

15. Finalment hem plantat las tres duas fitas a la peça de terra de Joan Fuster, y entrant a la quadra del Mas Plariana del terme del present lloc de La Pobla de Montornès, i arriba fels el Mar, i es conclou la carrerada.

Al camí de la Torra dembarra.

Consten 15 senyalitzacions.

Carrerada que va del present Lloch a Canta Corps.

Constan 12 fitas en la senyalització del camí.

De la carrerada al Puig de las Forcas.

Al Pujol que va a Rubials, i contrafitas envers Canta Corps

Al costat del camí del Molí.

Per la carrerada que va a Canta Corps a la Vardal.

Altras dos fitas als Claparets, i aquí clou la carrerada.

12. Hem planat altras duas fitas als Claparets, una en terras de Josep Rovira, y una altra en terras de Josep Baldrich al eixir, i entrant ab terras de Francesc Robuster, de la Canta Cors, y aquí conclou la present carrerada.

Pel camí de Rubials que comença del present Lloch i acaba a la Biga Roja.

Constan fitadas 25 senyalitzacions en aquest camí.

Al pujar a las rocas del camí de Rubials deixant la carrerada que va a las Forcas.

Una altra a sol ixent en terras de Joseph Baldrich de dit lloc que parteix lo camí que va a La Nou.

A sol ixent en terras de la Vila, a la partida coneguda per les Fonts.

També s'han plantat dos fitas al capdamunt i cap d'avall de la muntanya.

25.— Finalment per conclusió de dita rarrerada ham plantat dos fitas al cap damunt y al cap d'avall de la mon, la una a montaña, la una a del ixent ab terras de Josep Fortuny, y ena altra a sol ponent en terras de Francesc Higueta del carreó, i allí fineix la carrerada.

Carrerada que va des del Puig de les Forcas a las Casas de Rubials.

Constan 23 fitas en la senyalització del Camí.

En terras de Joan Ivern i del Mas de Canta Corps.

Pel camí de La Nou entre las terras del Mas de Canta Corps, i entre las terras de Josep Recasens del Mas Barral.

Entre les terras de Feliu Casas i Pere Joan Jansà.

23.— Y finalment al peu de la montaña on conclou la dita carrerada, hem plantat altrás duas fitas entre las terras de Fèlix Casas y Pere Joan Jansà, y així està sota la carrerada.

Carrerada que va del present Lloch al Mas de Joseph Fortuny, abans Morcader i abans de Mas Soler, i dallí a muntanya, afronta part amb la muntanya i el coll nomenat Cucons de las Bragas.

Constan 16 fitas en la senyalització del camí.

Del present lloc en terras del comú, i plantada una altra fita a la part de sol ixent sota el marge de la Creu.

Una a sol ixent entre Sebastià Teixidor a les Figuerases, i una altra fita entre las terras de Joseph Fortuny a la part de sol ponent.

Altras dos fitas al camp entrant a la muntanya.

16. Finalment per conclusió de la present Carrerada hem plantat a la montaña altrás dos fitas. Y allí fineix la carrerada.

Carrerada que va del Lloch als Cucons de las Bragas.

Constan 8 fitas un la senyalització del camí.

Del present lloch prop del Mas de Joseph Fortuny que dona principi a la present.

Mes endavant passat pel Comallar de las Figueras, i sota el camí de la Trunyella.

Altres dos fitas al principi de l'Antigó.

Finalment hem plantat per conclusió de la present carrerada al tombant de la montanya altrás dos fitas, la una a sol ixent en terras del dit Fortuny, i l'altre seguint el marge de sol ixent que hem plantat, allí finaix la carrerada ab la forma, resta citada.

Lo camí que present Lloch a Mar.

Constan 18 fitas en la senyalització del camí.

A la davallada del cap del carrer sota las rocas.

La part de Sol ixent a la Sort de la capella.

En sortint hi ba de la peça de terra nomenada lo Torrent de Joseph Rovira.

18. Mès avant ham plantat duas fitas a l'eixir a la pesa de terra de Joan Fuster de Crixell, y en aquest lloc n'hem arrencat una que hi faltava una de las dos al mateix lloc, i aquí acaba de fitar.-se aquest camp.

Camí per lo qual se va del present Lloch a la Torradenbarra.

Constan 17 fitas en la senyalització del camí.

Entrant al Puig de la Galera en terras de Rafel Guardià.

Fitas en sortir de l'oliviar de Jaume Soler, entrant a l'oliviar de la pubilla Folch de Vinyols.

Al sortint de l'oliviar de Joan Baldrich, que afronta al camí o carrerada que va de Montornès a Mar.

17. Mes endavant hem plantat altrás dos fitas a sol ixent al oliviar de Joan Gatell prop del terrma de Torradenbarra i d'aquí fineix la fitació del camí.

Camí o Carrerada que va del present Lloch a Rodonyà.

Constan 30 fitas en la senyalització del camí.

Es va el cap del Mata dit de la Creueta.

Altrás dos fitas a la davallada dels Pous.

Una altra feta a sol ixent en terras de Joseph Recasens i Pera Boada de la Trunyella.

Altrás dos fitas al revolt al cap de las Guixeras dintra de la heretat de Pera Boada de la Trunyella.

30.- Y finalment per conclusió de la fitació del present camí hem plantat dos fitas en vista del terme de Bonastre entre la carena de casa del citat Pere Joan Boada y amos fins tot fitat el camí.

Lo camí per lo qual se va del present Lloch a Roda.

Constan 7 fitas en la senyalització del camí.

Al revolt i divisió dels camins de Creixell, i del present camí que va a Roda.

Al capdavall de la carrerada del corraló del garrofer de Bellac, al vol de la processó del Dijous Sant, son per anar a Crexell a la Torre.

Mes avant al Torrent de Bellach.

7. *Y finalment hem plantat altrás dos fitas en terras de Sebastià Teixidor, y al costat de l'antigó del terme de Creixell, y aquí conclou i acaba la fitació del Camí on es va a Roda.*

Camí por lo qual se va del present Lloch a Crexell.

Constan 8 fitas en la senyalització del camí.

Divisió de la carrerada d'anar a Mar.

Al cap de la davallada del Garrofer de Bellach, que són per anar a Crexell i a la Torre, i en aquest lloch fa un volt la processó del Dijous Sant.

S'obre lo Torrent de Bellach en terras de Joseph Baldrich.

Entre las terras de Pera Joan Viscams i de Jseph Recasencs en terras de la Santíssima Trinitat.

8. *Més avant ham plantat dos fitas, una a sol ixent al costat de l'antigó del terme de Creixell, y altre a sol ponent en terras de Llorenç Mata de la Torredambarra, y aquí fineix la fitació del camí pel qual es va a Creixell.*

Camí per lo qual se va al present Lloc a Montornès.

Constan 11 fitas en la senyalització del camí.

Preo la Bassa del Comú.

Se ha trobat una fita vella sota lo marge de Baldrich, i on se troba prop una Creu.

A l'entrar en terras de Joan Esteva, i aquí es deix el camí del Molí.

11. *Finalment per conclusió de la fitació del present camí hem plantat dos fitas a l'entrar a las Parelladas de Joeph Rovira, de las terras de Sebastià Rovira, ab ditass fitas resta totalment fitat lo Camí.*

Camí per lo qual es va del present Lloch al Molí.

Constan 12 fitas en la senyalització del camí.

A las terras de Joan Esteva que segueix lo Camí de Montornès.

En el cam,í del Molí dos fitas al rebolt del Poàs i el terras de Jaume Vidal.

A la distancia de cinquanta passos de la casa de Montornès.

Es troba el camí de va a Rubials al pas del Rei.

En terras de de Joseph Baldrich i entrant en terras de la Masia de Joan Boada.

Continua lo camí i travessa el de Rodonyà a Torredenbarra.

12. *Mes avant ham plantat altrás dos fitas en la dita heretat de Mas Boada prop de Jaume Virgili, allí conclou i fineix la fitació del present camí, pel qual es va al Molí.*

Camí o carrerada pel qual se va a Montornès al pas del Rey.

Constan 9 fitas en la senyalització del camí.

Sota lo corral de Joseph Batlle i lo camí que va a Altafulla.

10. Y finalment hem plantat altrás dos fitas als oliva, una a sol ponent entre Paula Palma, i altre a sol ixent, ab Antonio Oliver de la Torra, i en aquest lloc es troba lo camí per lo qual es va a Torradembarra. I aixís acaba la fitació del present camí o carrerada.

Camí pel qual se va del present Lloch a La Nou.

Constan 9 fitas en la senyalització del camí.

Va seguint lo camí de Montornès, fins las terras de Joseph Balbrich, deixant lo camí de Rubials que resta a mà dreta, i es pren a mà esquerra que és lo que va a La Nou.

A la vista de La Nou davant del collet i en terras de la heretat de Mas Boada.

10. Y finalment ham plantat altrás dos fitas de Pere Joan Jansà, a la distància de deu o dotze passes abans d'arribar al terme de La Nou, amb las dos fitas conclou, y aixís acaba la fitació del present camí.

Camí per lo qual se va del present Lloch a Rubials.

Constan 12 fitas en la senyalització del camí.

Segueix la carrerada que va a la Biga Roja, en terras de Fèlix Casas, i d'allí es va per la dreta, i segueix després es va a mà esquerra passant per lo camí que va a Rubials.

Una fita a sol ixent en terras de Francesch Huguet i una altra la de ponent sota lo marge de Joseph Recasens de Mas Barral.

12. Finalment plantàrem altres dos fitas a las terras de Joseph Ivern en vista las Casas de Pubials, t ab las ditas fitas resta conclou la fitació del present camí, per la qual cosa acaba del present lloc a Rubials.

Camí per lo qual se va del present Lloch a la Pedrera.

Constan 8 fitas en la senyalització del camí.

Es seguint el camí de Rubials a la Biga Roja

En dos fitas en terras de Joseph Ivern prop lo Antigó, i del camí per lo qual se va a la Trunyella al Mas Boada.

8. Y finalment per conclusió de la fitació del present camí ham plantat dos fitas a Joseph Ivern de Rubials, que son a l'eixir a la Montanya, i ab ditas fitas resta acabada la fitació del present camí.

Camí per lo qual se va a Salomó a la Torradembarra i passa centre del Terma prop las Casas de Rubials.

Constan 13 fitas en la senyalització del camí.

Per lo qual en va a Montornès. Es a la part esquerra, entrant en terras de Joseph Domingo.

Dos fitas en terras de Rafel Miracle trobant el camí que va de la Trunyella a la Torradanbarra.

Abans de deixar el Comallar on es va a Pera Joan Jansà.

Arribant el camí que travessa La Pobla a Las Nou

Al pou de Mas Boada.

*13. Mes endavant seguint el camí avall hem plantat dos fitas en terras de Francesc Guardià, a la distancia d'una passa de l'antigó que divideix lo terme de **Altafulla** seguint lo camí de la Torra.*

Camí per no qual se va al Mas Boada al Pas del Rey.

Constan 8 fitas en la senyalització del camí.

A la terra de Jauma Esteva seguint aquest camí al Pas del Rey, ja deixat el camí de la Torra.

En terras de Joseph Rovira travessant lo camí que va a Altafulla.

8. Mes endavant del camí hem trobat altres dos fitas en terres de Pera Pinyol de la Torradembarra, prop del terme de la Torra que foren plantadas per assenyalar el camí i no ham tocat, y d'aquesta forma resta fitat tot el camí.

La carrerada per lo qual se va del present Lloch al Puig de las Forcas.

Constan 4 fitas en la senyalització del camí.

En terras de Joan Miracle anomenadas la Pallisota.

4. Mes endavant a cosa de deu passas, ham plantat altrs dos fitas, la una a la part de tramuntana enfront de les terres de Joseph Baldrich, y a mig dia en terres de Joan Miracle conegut del de la Terra, y segueix la Carrerada a Canta Corps y a Rubials, dividint-se, encara que totes aquestas fitas es digui que s'han plantat, les restants dos, y aixi resta feta la fitació de la present Carrerada.

Fins ací és el document, signat pel notari Salvany, i la preceptiva certificació següent:

De estas quals cosas en lo present quadern escritas y contoinuadas se'n fa relació de los mencionats jurats Joan Bta. Salvany escrivà de la present cort en est assumpte en particular, dia i any citats, a fi de que en lo esdevenir tot constia en claretat, y foren fetes totes las preditas cosas, a presència de Fra Fèlix Torelló, Batlle General, escrita de ma lletra Joan Bta. Salvany Notari y Escrivà sobre dit. Ita est. Salvany, Motari.

Aquest és el document lleugerament transcrit perquè sigui més entenedor pels nostres lectors poblencs. El llarg document ara pertany a nosaltres,

ja que era de l'antic arxiu de Cal Rovira de La Pobla de Montornès. Nosaltres afegim. Del camí de Mas Boada al Mas del Rei, existia un camí secundari que ens portava a Altafulla, ja que llinda en una part amb el terme de La Pobla. En aquell indret, on també troben l'ermita de Montornès, s'hi escau el "Coll de Creus", ignorant nosaltres el com i el què de les creuetes que consten a la mateixa roca, però ja és al llibre de la Cort, de 1691. És prop el terme altafullenc deixant-se després, el terme de La Pobla.

De l'arxiu històric dels Amics de Montornès

TOPÒNIMS	DOCUMENT ON CONSTA
<i>ANTIGÓ</i>	Cadastré, 1615
<i>BARRAL, Mas</i>	Cadastré, 1615
<i>BIGA ROJA</i>	Cadastré, 1615
<i>BIGORRO, El</i>	Cadastré, 1615
<i>BRANCALS, Els</i>	Ordres, 1761
<i>BUADA, Mas</i>	Cadastré, 1615
<i>CAMÍ D'ALTAFULLA</i>	Cadastré, 1915
<i>CAMP DELS DONATS</i>	Cadastré, 1915
<i>CANTA CORPS</i>	La Cort, 1691
<i>CLAPARETS, Els</i>	Carreras. 1718
<i>COMALLAR</i>	Cadastré, 1615
<i>CLOS DEL CASTELL, MONTORNÈS</i>	La Cort, 1689
<i>COLL DE CREUS</i>	La Cort, 1689
<i>COLL DE CREIXELL</i>	Cadastré, 1615
<i>COMA, La</i>	La Cort, 1702
<i>CORRAL DEL ROVIRA</i>	La Cort, 1689
<i>CUCONS DE LAS BRAGAS</i>	Carreras. 1718
<i>FIGARASAS, Terme de Creixell</i>	Cadastré, 1615
<i>FIGARASAS, Las, Terme de Vespella</i>	Carreras. 1718
<i>FREFINALS, Els</i>	Cadastré, 1615
<i>GALERA, Puig de</i>	Cadastré, 1615
<i>GIBERT, Mas</i>	Inscripc. 1678
<i>GUIXAR, El</i>	La Cort, 1611
<i>FORCAS, Puig de les</i>	Cadastré, 1615
<i>MASIA y ERMITA DE MONTORNÈS</i>	Ordres, 1615
<i>MERCADER, Mas</i>	Cadastré, 1615
<i>MOLA, Puig de la</i>	La Cort, 1708
<i>PARELLADES, Les</i>	Cadastré, 1615
<i>PUJOL Partida del</i>	La Cort, 1701
<i>POAL, el o pou</i>	Ordres, 1911
<i>SANTISSIM SAGRAMENT</i>	Cadastré, 1615

SECALLÓ, <i>Mas</i>	Ordres, 1611
SOLER, <i>Mas</i>	Ordres, 1786
SUCARRADA, <i>La</i>	Cadastre, 1615
TARRASA, <i>Mas</i>	Ordres, 1789
TIANO, <i>Mas del</i>	Cadastre, 1615
TORRENT, <i>El</i>	La Cort, 1689
TRUNYELLA, <i>Mas de la</i>	Capbreu, 1524
VERDAL, <i>La</i>	La Cort, 1689
VISCAMPS	La Cort, 1713

Per cloure aquest treball cal fer constar que no citem altres partides que avui potser no ens són conegudes, ni tenim les distintes descripcions relatives el Castell, Santuari o Ermita de Montornès ni tampoc les del lloc de Rubials. Encara hi ha altres topònims que no són o no hem vist als llibres en qüestió. Molts d'aquests topònims podrien ésser molt bé dels temps de la fundació del poble. Els antigons o fites, marcaven un territori determinat, d'un terme a un altre, i cal fixar-nos que els noms de lloc "Mas Soler i Mas Mercader" són els correctes, i així s'haurien d'escriure: SOLER I MERCADER.

BIBLIOGRAFIA

- CAPDEVILA, Mn. Sanç: "Sobre la invasió àrab i la reconquesta de Tarragona, transcripció i comentari d'Amadeu Soberanas i Lleó." *Butlletí Arqueològic*, Tarragona, 1964-65.
- CATALÀ I ROCA, Pere: *Els castells catalans*, Barcelona, Dalmau, 1973, vol. IV.
- FONT I RIUS, Josep M.: *Cartas de población y de franquicia de Cataluña*. Madrid y Barcelona, CSIC, 1969.
- FORT I COGUL, Eufemià: *El senyoriu de Santes Creus*.
- MORANT I CLANXET, Jordi: *Guia de la Poble de Montornès*, Tarragona, Diputació de Tarragona, 1983.
- MORERA I LLAURADÓ, Emili: *Tarragona cristiana*, Tarragona, 1897. Vol I, p. 341.